

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB
info@engelska.se

2024-04-05

1 (19)

Dnr- SI 2024:411

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Internationella Engelska Skolan Årsta i Stockholms
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Internationella Engelska Skolan Årsta avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Internationella Engelska Skolan Årsta i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn leder och genomför ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn intensifierar skolans trygghetsarbete med särskild betoning på ett värdegrundsarbete i syfte att det ska finnas ett tydligt och gemensamt förhållningssätt där elever har respekt för varandras olikheter.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn vidtar tillräckligt kraftfulla åtgärder när avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning identifieras och följer upp åtgärdernas effekt för att säkerställa en korrekt och likvärdig bedömning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **31 mars 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:411) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Internationella Engelska Skolan Årsta leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Rektorn följer upp, analyserar och utvecklar verksamheten systematiskt

Granskningen visar att rektorn skapar en grund för utveckling av undervisningen genom att systematiskt följa upp kunskapsresultat, undervisningens genomförande, lärarnas förutsättningar och skolans värdegrundsuppdrag. Av inkommen dokumentation till Skolinspektionen och i intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsan framgår att rektorn skapar sig en god nulägesbild av skolans verksamhet genom att följa upp och utvärdera skolans resultat. Som underlag för uppföljning av kunskapsresultat används exempelvis screeningtester, betygsresultat och nationella prov. Undervisningens genomförande följs upp genom tre regelbundna lektionsbesök varje läsår, besöken genomförs av ämneslagsledare, biträdande rektor och rektorn. Lärare uppger i intervju att rektorn följer upp deras förutsättningar genom medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar (APT) och lektionsbesök. Hur lärarna integrerar värdegrundsuppdraget i sin undervisning följer rektorn upp via lärarnas planeringar och lektionsbesök.

Det framkommer vidare av granskningen att verksamhetens resultat analyseras på olika sätt och att rektorn utifrån analysen beslutar om utvecklingsåtgärder. Lärarna analyserar elevernas kunskapsresultat under läsårets gång och vid läsårets slut genomförs en mer omfattande analys. Av intervju med lärare framgår att kunskapsresultaten bland annat jämförs årskursvis, med huvudmannens andra skolor och med rikets resultat. Skolledningen tar del av lärarnas analys och gör sedan en egen analys. Rektorn analyserar exempelvis hur lärarnas undervisning bidrar till de resultat som uppnåtts och har bland annat uppmärksammat att undervisningen inom ett ämnesområde ligger på en för avancerad nivå. Utifrån analysarbetet beslutar rektorn om utvecklingsområden för kommande läsår. Exempel på utvecklingsområden som

skolan arbetar med vid tidpunkten för Skolinspektionens granskning är att förbättra tryggheten och trivselen, såväl under lektioner som utanför klassrummet, och lektionsdesign. Lärare uppger i intervju att skolans utvecklingsåtgärder följs upp kontinuerligt på olika möten och att skolledningen får återkoppling kring det från årskurs- och ämneslagsledare. Lärare lyfter även att samma utvecklingsområden kan löpa över flera läsår beroende på vad uppföljningarna visar. Av inkommen dokumentation och av intervju med rektorn och elevhälsan framgår att rektorn fördelar resurser utifrån elevernas behov. Rektorn lyfter i intervju att lärares kompetens är en utgångspunkt när rektorn fördelar resurser för att kunna möta elever som är i behov av mycket stöd.

Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av inkommen dokumentation och samtliga intervjuer med personalen framgår att rektorn har organiserat för lärarna att samverka med varandra kring pedagogiska frågor. På skolan finns en känd mötesstruktur där personalen regelbundet möts, bland annat i ämneslagsmöten, arbetslagsmöten och "stormöten" för all personal. På samtliga möten förs protokoll som skolledningen kan ta del av. Lärare uppger dock i intervju att många av mötestillfällena ägnas mer åt praktiska frågor än pedagogiska, men uppger samtidigt att det finns möjligheter till kollegialt lärande. Det kollegiala lärandet leds av rektorn via förstelärarna som får specifika uppdrag utifrån skolans utvecklingsområden. Lärare uppger i intervju att lektionsdesign är ett av fokusområdena för det kollegiala lärandet innevarande läsår. Lärare kan även ge exempel på hur det har gett avtryck i undervisningen, bland annat genom att använda "exit notes" i slutet av lektioner. Rektorn uppger i intervju att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen, vilket rektorn följer upp via lektionsbesök. Rektorn har exempelvis uppmärksammat att arbetet med lektionsdesign har lett till att lärarna blivit bättre på att inleda lektioner på ett intresseväckande sätt.

Av granskningen framgår vidare att rutiner, förhållnings- och arbetssätt är tydliga och välkända för all personal. Rektorn uppger i intervju att inför varje läsårsstart går rektorn igenom skolans rutiner och förhållningssätt och personalen får en påminnelse om dessa vid vårterminens start. Dessa finns även tillgängliga på skolans intranät och lärarna får påminnelser i samband med att de uppdateras. Lärare uppger i intervju att det är tydligt vad som gäller på skolan, och flera lärare lyfter fram att det finns rutiner för allt på skolan. Vidare framgår det av intervjuer med rektorn och lärarna att det finns tydliga rutiner för nyanställda lärare, som gäller för både behöriga och obehöriga. Nyanställda lärare som börjar i samband med läsårsstart har regelbundna

möten varannan vecka under det första året och det finns ett fastställt program för hur introduktionen ska gå till. Lärare som börjar under läsåret får en mer komprimerad introduktion. Nya lärare får minst en mentor och samtliga nyanställda lärare får fler lektionsbesök än de tre besöken per läsår som övriga lärare får.

Rektorn leder i begränsad omfattning ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorns ledning och styrning av skolans jämställdhetsarbete är begränsad. Visserligen uppger rektorn i intervju att jämställdhet genomsyrar allt som görs och att det alltid utgör en aspekt men granskningen visar att analysen av flera av skolans resultat inte inkluderar kön som en faktor. Rektorn uppger att kunskapsresultaten analyseras utifrån variabeln kön och det framgår även av intervjun med lärarna. Däremot analyseras inte Skolinspektionens enkät, vilket rektorn uppger utgör ett underlag för uppföljning, eller skolans egna enkäter utifrån ett könsperspektiv. Varken lärare eller rektorn känner till att det finns stora skillnader mellan hur flickor och pojkar på skolan har svarat i Skolinspektionens senaste enkät.¹ Då rektorn inte heller har följt upp skolans egna enkätsvar uppdelat på kön har inte heller dessa resultat analyserats utifrån ett könsperspektiv. Rektorn lyfter fram i intervju att det finns möjlighet att följa upp skolans kränkingsanmälningar men är osäker på om det görs utifrån ett könsperspektiv. Även om rektorn, lärare och elevhälsa i intervju uppger att jämställdhet utgör en del av skolans värdegrundsarbete, som skolan arbetar med kontinuerligt, så framgår det samtidigt att det saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. Representanter för elevhälsan säger i intervju att det är ett utvecklingsområde och flera lärare säger i intervju att det inte finns ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan då det inte behövs. Av intervju med elever framgår dock att flickor och pojkar behandlar varandra olika, vilket exempelvis kan innebära att pojkar generellt bara vill ha pojkar i sitt lag på idrotten och att flickor kan bli kallade nedsättande saker. Däremot kan både elever och lärare ge exempel på hur lärarna lyfter jämställdhet i undervisningen och på mentorstiden. Av intervju med lärare framgår att det finns ett jämställdhetstänk i samband med klassindelningar och när lärare väljer material till undervisningen. Av inkomna kommentarer från

¹ Skolinspektionen 2023. Skolenkäten, resultat för elever årskurs 5 och 8 grundskola. www.skolverket.se

huvudmannen på upprättad tjänsteanteckning framgår att rektorn planerar att påbörja ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn leder och genomför ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Granskningen visar att rektorn behöver styra skolans jämställdhetsarbete så att jämställdhetsperspektivet ingår systematiskt i uppföljning och analys av skolans verksamhet. Då flera av skolans resultat inte följs upp och analyseras utifrån ett könsperspektiv saknar rektorn vid tidpunkten för Skolinspektionens granskning ett tillräckligt underlag för att bedriva ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att inleda ett utvecklingsarbete med att systematiskt följa upp verksamheten utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Jämställdhetsperspektivet bör ingå som en del i skolans systematiska uppföljning och analys. Exempelvis bör könsmönster i enkätresultat, anmälningar om kränkande behandling och utifrån elevhälsans arbete uppmärksammas och analyseras. I denna analys bör bland annat utbildningens organisation, innehåll och arbetsformer granskas utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det är även av vikt att rektorn regelbundet följer upp hur lärarna arbetar specifikt med jämställdhetsuppdraget, och att rektorn även använder uppföljningen som ett underlag i skolans strategiska jämställdhetsarbete. Rektorn kan som utgångspunkt ta reda på om, när och hur eleverna får möjlighet att diskutera könsroller och könsnormer. Utifrån vad uppföljning och analys visar kan rektorn fatta beslut om åtgärder som bidrar till elevernas möjligheter att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Genom att rektorn tar fram specifika insatser för ett jämställdhetsarbete kan rektorn också följa upp och se effekten av ett sådant. För stöd i arbetet med jämställdhet kan rektorn med fördel ta stöd av Skolverkets material [Aktivt jämställdhetsarbete i skolan](#).

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Eleverna får en varierad och strukturerad undervisning

Granskningen visar att undervisningen som lärarna bedriver är varierad med olika typer av uppgifter och aktiviteter som syftar till att stimulera elevernas lärande. Av intervjuer med elever, lärare och Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att lärarna blandar arbetssätt och arbetsformer så att det finns en variation mellan teoretiska och praktiska moment och låter eleverna arbeta i grupp, par eller enskilt. Lärarna har olika strategier för att ge eleverna ett aktivt lärostöd. Genom att aktivt röra sig i klassrummet upptäcker lärarna om elever inte arbetar och kan hjälpa dem att komma igång genom att förklara uppgiften ytterligare vid behov, eller genom att ställa frågor som vägleder eleven vidare.

Av granskningen framkommer vidare att det finns en strukturerad undervisning som genomsyrar lektionerna på skolan. Elever, lärare, elevhälsa och rektorn lyfter i intervjuer att det finns en tydlig lektionsstruktur på skolan som följs av samtliga lärare. Lektionsstrukturen består av tio obligatoriska punkter (10 must haves), vilket bland annat innefattar att lärare samlar eleverna utanför klassrummet vid lektionsstart, att lektionsinnehåll och mål finns uppskrivet på tavlan och ett sammanfattande lektionsavslut. Eleverna uppger i intervju att de har en blandad bild om syftet med undervisningen presenteras på ett tydligt sätt och flera lärare uppger att de är bättre på att återkoppla till lektionsmål, snarare än att samtala med eleverna om syftet med olika moment i undervisningen. I detta sammanhang vill Skolinspektionen lyfta fram vikten av att lärare tydliggör undervisningens syfte för att skapa en bredare förståelse hos elever om varför de ska lära sig olika moment i undervisningen.

Undervisningen motiverar och utmanar eleverna utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar

Granskningen visar att det förekommer inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära, samt inslag där lärarna förmedlar att de har

höga förväntningar på eleverna. I intervjuer uppger lärare att de arbetar med att lyfta fram elevers färdigheter, uppmuntrar elever att utmana sig själva och att de även kan ha individuella motiverande samtal med elever. Av intervju med elever framgår att lärarna uppmuntrar eleverna och ger dem beröm, både på individ- och gruppnivå. Elever upplever att lärarna tror på dem och att lärarna är positiva. Lärarna har höga förväntningar på eleverna och har enskilda samtal med eleverna kring bland annat förväntningar. Lärare lyfter även fram att det finns material tillgänglig för lärarna som de kan använda sig av i arbetet med att motivera eleverna.

Granskningen visar vidare att undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas till de behov som finns i olika elevgrupper. Av Skolinspektionens lektionsobservationer och intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att lärarna arbetar med anpassningar i undervisningen utifrån elevers behov, till exempel med hjälp av digitala hjälpmedel. Lärarna samverkar även med skolans speciallärare och specialpedagog för att elever ska få rätt stöd. Av inkommen dokumentation från huvudmannen och samtliga intervjuer med personalen framgår att skolan arbetar med differentierad undervisning i syfte att bland annat ge eleverna en stimulerande undervisning. Rektorn uppger i intervju att hen förväntar sig att lärarna arbetar med differentierad undervisning både för elever som behöver stöd men även för de elever som behöver mer utmaningar. Både lärare och elever ger i intervju exempel på hur elever som behöver mer utmaningar kan få det genom svårare uppgifter, bland annat genom att elever kan få uppgifter på olika nivåer där eleverna kan få välja svårighetsgrad själv.

Eleverna ges möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande och att utvärdera undervisningen

Granskningen visar att eleverna ges strategier för att lära och möjlighet till reflektion över sin läroprocess. På lektioner Skolinspektionen observerade finns det flera inslag som uppmuntrar eleverna till att reflektera, bland annat ställer lärarna öppna frågor som innebär att eleverna behöver resonera, utveckla och motivera sina svar. Elever och lärare uppger i intervju att eleverna sätter upp individuella mål vilket möjliggör för eleverna att ta ansvar för sitt eget lärande. Elever uppger vidare att lärarna hjälper till att resonera kring de individuella målen men att det är eleverna själva som måste tänka ut hur de kan nå målen. Lärare bekräftar detta i intervju och lyfter även fram att de har återkopplingssamtal med elever i syfte att stämma av samt ge förslag på hur eleverna kan nå sina mål. Lärare uppger vidare att de på mentorstiden pratar om lärstrategier men även i själva undervisningen genom att ge förslag på olika sätt att lösa eller genomföra en uppgift.

Granskningen visar vidare att eleverna får utvärdera och planera undervisningen tillsammans med lärarna. Elever och lärare uppger i intervju att eleverna svarar på regelbundna ämnesenkäter med frågor om undervisningen. Varje lärare får ta del av resultaten uppdelat på respektive klass. Av intervju med elever framgår att utöver ämnesenkäten kan lärare även fråga eleverna vad de tycker bäst om i undervisningen och hur de vill lära sig och eleverna upplever att lärare lyssnar på deras åsikter. Även lärare kan i intervju ge exempel på hur de förändrat undervisningen utifrån önskemål, t.ex. har en lärare dragit ner på tempot i undervisningen och inkluderat mer repetition. Som exempel på elevinflytande lyfts att elever kan få välja fördjupningsämne inom ett större arbetsområde och hur fler praktiska moment lagts in i lektionsplaneringen utifrån elevönskemål. Även om elever kan ge exempel på inflytande finns det en tydlig skillnad mellan elevernas och lärarnas bild av omfattningen av elevinflytande, där eleverna upplever att de inte har så mycket inflytande över lektionsinnehåll. Lärare säger i intervju att de behöver bli bättre på att lyfta elevinflytande med eleverna och synliggöra det mer.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Skolan bedriver ett samlat arbete för att skapa studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete för att skapa studiero på skolan. Av intervju med både lärare och rektorn framgår att skolans tio punkter kring lektionsstruktur utgör en viktig del i arbetet med att skapa studiero. Lärarna har en gemensam chatt där de kan skicka meddelanden ifall de behöver stöttning i klassrummet och det finns även "akuttelefon" till skolledningen som lärarna kan ringa till vid extra allvarliga situationer. När studieron brister vidtar skolan åtgärder, bland annat är beslutet att samla eleverna utanför klassrummet innan lektionsstart något som infördes för att förbättra studiemiljön inne i klassrummet. Trots skolans samlade arbete för att skapa stu-

diero framkommer det i samtliga intervjuer att det finns utmaningar med att upprätthålla studiero på lektionerna. Eleverna upplever överlag att studieron brister i större utsträckning än vad lärare och rektorn gör, men lärare och rektorn uppger i intervju att det finns klasser där studieron inte är bra nog. Även Skolinspektionens enkät visar att elever i både årskurs 5 och 8 har skattat studieron på skolan lägre än genomsnittet för samtliga medverkande skolor och lägre än vad undervisande lärare gör.² Likt upplevelsen av studiero finns det skillnader mellan hur elever och lärare och rektorn uppfattar elevernas delaktighet i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero. Lärare och rektorn uppger i intervju att eleverna görs delaktiga via bland annat elevrådet och mentorstiden. Elever säger dock i intervju att de inte får ta del av enkätresultaten vilket även flera lärare bekräftar i intervju. Vidare beskriver eleverna att mentorstiden främst används till att lyfta nyheter på skolan och vad som kommer hända under veckan.

Skolan bedriver ett aktivt arbete med att skapa en trygg miljö men arbetet har inte tillräcklig effekt

Granskningen visar att elevernas upplevelse av trygghet följs upp och att skolan vidtar åtgärder för att öka elevernas trygghet. Av inkommen dokumentation till Skolinspektionen och av samtliga intervjuer framgår att skolan regelbundet kartlägger elevernas upplevelse av trygghet, genom till exempel olika enkäter. Av intervju med lärarna, elevhälsan och rektorn framgår en tydlig bild av att skolan vidtar åtgärdande insatser utifrån vad uppföljningen visar, bland annat genom utökad vuxennärvaro i korridorerna och att samla eleverna på mellanstadiet utomhus vid skoldagens start. Skolan vidtar även åtgärder utifrån identifierade behov i specifika klasser, bland annat genom insatser från elevhälsan och delaktighet från vårdnadshavare. På skolan finns ett trygghetsteam som eleverna är delaktiga i genom elevrepresentanter. Personalen på skolan har en gemensam grundsyn – alla elever är allas elever – när de arbetar med trygghet. Elever uppger i intervju att de överlag är trygga på skolan även om elever på mellanstadiet upplever sig mer otrygga än vad elever på högstadiet gör. Eleverna uppger i intervju att det finns vuxna på skolan som de kan vända sig till om något händer. På skolan finns skolregler, men eleverna är tydliga med att dessa regler bestäms av de vuxna på skolan och att de inte är delaktiga i den processen.

² Skolinspektionen 2023. Skolenkäten, resultat för elever årskurs 5 och 8 grundskola. www.skolverket.se

Huvudmannen framför dock i inkomna kommentarer på upprättad tjänsteanteckning att eleverna är delaktiga i framtagandet av skolans regler via elevrådet.

Vidare visar granskningen att skolans arbete med att förhindra kränkningar inte har tillräcklig effekt i verksamheten. Av samtliga intervjuer framgår att skolan arbetar aktivt med att förhindra kränkningar. En av förstelärarna har ett riktat uppdrag från rektorn att arbeta med skolans plan mot kränkande behandling, som är ett levande dokument och utgör mycket av skolans förebyggande arbete. En viktig utgångspunkt i arbetet för att öka tryggheten och förebygga kränkningar är värdegrundsarbetet på mentorstiden som utgår från olika teman. Eleverna säger i intervju att värdegrundsfrågor kan tas upp på mentorstiden men att mentorstiden till största del berör praktiska saker. Trots skolans trygghets- och värdegrundsarbete framgår det av samtliga intervjuer att det finns utmaningar med att skolans värdegrundsarbete inte får avsedd effekt eller respekteras fullt ut av elever på skolan. Elever uppger i intervju att elever blir kallade fula ord och att elever kan bli dömda utifrån sitt utseende eller vad de har på sig. Flera elever uppger även att elever inte vågar vara sig själva på skolan. Elevhälsa och lärare beskriver i intervju att de känner igen bilden som eleverna beskrivit av att elever förolämpar varandra och det negativa språkbruket bland elever på skolan. Även rektorn uppger i intervju att det finns utmaningar med elevers språkbruk och att det finns negativa influenser på skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn intensifierar skolans trygghetsarbete med särskild betoning på ett värdegrundsarbete i syfte att det ska finnas ett tydligt och gemensamt förhållningssätt där elever har respekt för varandras olikheter.

Granskningen visar att trots att skolan arbetar medvetet med att förhindra kränkningar finns det utmaningar med att skapa och upprätthålla en skolmiljö där elever har respekt för varandras olikheter.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att i ett första steg utvärdera skolans nuvarande värdegrundsarbete för att identifiera vilka områden som behöver förbättras. I utvärderingen är det viktigt att hitta orsaker till varför det råder ett klimat på skolan där elever förolämpas och inte vågar vara sig själva, trots det värdegrundsarbete som görs idag. Vidare är det av vikt att involvera både personal och elever i detta arbete för att gemensamt på skolan komma fram till vilka åtgärder som behövs för att skapa en mer tolerant skolmiljö. Rektorn behöver också säkerställa att alla lärare har rätt kompetens för att låta värdegrundsperspektiven genomsyra

undervisningen på ett medvetet sätt. För stöd i arbetet kan rektorn med fördel ta stöd av Skolverkets material [Så arbetar du med värdegrunden](#).

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Rektorn ger lärarna förutsättningar att öka likvärdigheten i bedömning och betygssättning

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att föra samtal kring bedömningsfrågor i syfte att verka för en likvärdig bedömning och betygssättning. Av inkommen dokumentation från huvudmannen och intervjuer med lärarna och rektorn framgår att rektorn har organiserat och avsatt tid för lärare att diskutera bedömningsfrågor i sina ämneslag. Lärarna är eniga om att det finns avsatt tid kring sambedömning av nationella prov men det finns en delad bild av lärares möjligheter att kvalitetssäkra bedömningar i ämnen där det inte genomförs nationella prov. Vissa lärare menar att utöver nationella prov är det upp till lärarna själva att samverka kring bedömningsfrågor. Andra lärare framför i intervju att det finns avsatt tid att arbeta med bedömning och betygssättning och att den tiden styrs av skolledningen via ämnes- och arbetslagsledare. Rektorn uppger i intervju att alla lärare har samma möjligheter och att skolledningen delvis styr agendan på dessa möten. Skolan har även samarbete kring bedömningsfrågor med andra skolor inom huvudmannens organisation. Lärarna får inför dessa möten ta del av material som sedan diskuteras och jämförs utifrån ett bedömningsperspektiv med lärare på andra skolor.

Rektorn identifierar och analyserar avvikelser i betygssättningen men trots det finns det stora avvikelser

Granskningen visar att rektorn följer upp avvikelser i lärarnas betygssättning men trots det finns det stora avvikelser mellan nationella provresultat och betyg. Rektorn uppger i intervju att hen har identifierat avvikelser vilket lett till samtal med aktuella lärare kring bedömningen och betygssättningen. Rektorn gör till exempel stickprov i skolans digitala plattform, där lärarna dokumenterar sina bedömningar, i syfte att identifiera eventuella avvikelser. Lärare uppger i intervju att de under en längre tid har arbetat med att komma till rätta med avvikelser mellan nationella provresultat och betyg.

Trots detta visar officiell statistik att skolan har stora avvikelser i flera ämnen och har så haft under flera år.³ När Skolinspektionen i intervju gav exempel på avvikelser mellan nationella provresultat och elevers betyg är det flera lärare som inte känner igen siffrorna. Lärarna är osäkra på varför dessa avvikelser finns trots att det är något lärarna själva säger att de har arbetat med under flera år. Både lärare och elever uppger i intervju att nationella prov har stor betydelse för slutbetyget i årkurs 9 och terminsbetyget i årskurs 6, trots det är avvikelserna stora mellan betyg och nationella provresultat i flera ämnen. Rektorn är medveten om att skolan har stora avvikelser mellan nationella provresultat och betyg och lyfter fram att det är något som skolan fokuserar på för att förbättra. Av informationshämtningen från huvudmannen framgår att skolledningen har gjort en punktinsats för ämneslagen i matematik och naturorienterande ämnen. Rektorn uppger i intervju att avvikelserna mellan nationella provresultat och betyg minskade förra läsåret men att det krävs ytterligare åtgärder för att komma till rätta med problemet. Skolverkets officiella statistik visar att i matematik och svenska i årskurs 9 har avvikelserna visserligen minskat, men samtidigt finns det ämnen i både årskurs 6 och 9 där det fortfarande finns stora avvikelser.⁴ Rektorn uppger vidare att hen är medveten om att detta tyder på att det arbete som gjorts hittills inte varit adekvat då det inte gett tillräcklig effekt och att arbetet måste stärkas upp ytterligare.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn vidtar tillräckligt kraftfulla åtgärder när avvikelser i lärarnas bedömning och betygsättning identifieras och följer upp åtgärdernas effekt för att säkerställa en korrekt och likvärdig bedömning.

Granskningen visar att rektorn behöver sätta in relevanta insatser för att motverka omotiverade avvikelser mellan nationella provresultat och betyg. Visserligen arbetar

³ Av Skolverkets offentliga statistik framgår bland annat att under de två senaste läsåren (2021/2022 och 2022/2023) var drygt 70 procent av betygen i matematik i årskurs 6 högre än resultatet på nationella proven. Motsvarande siffror i svenska är ungefär 30 procent högre. Även i årskurs 9 fanns det förra läsåret (2022/2023) stora avvikelser i bland annat matematik, där drygt 30 procent högre betyg, och i religion, 38 procent högre. Året innan i samhällsorienterande ämne (historia) låg avvikelserna på 47 procent som fick högre betyg.

⁴ Skolverkets officiella statistik

rektorn och lärarna med att komma till rätta med dessa avvikelser men trots det kvarstår stora skillnader mellan betyg och nationella provresultat.

Mot bakgrund av de återkommande avvikelserna finns det enligt Skolinspektionen anledning till att rektorn särskilt uppmärksammar dessa och utvärderar skolans insatser som syftar till att motverka avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg. Det är av vikt att rektorn hittar orsaker till varför avvikelserna upprepas trots att skolan haft ett pågående arbete för komma till rätta med detta. I de allmänna råden för betyg och prövning ges exempel på insatser som rektor kan behöva sätta in. Det kan handla om att se över hur organisationen kan förändras, att vid behov säkerställa att lärare får kompetensutveckling som syftar till att sätta betyg enligt gällande styrdokument eller att utveckla undervisningen. Det kan även handla om att undersöka om lärare har fått möjligheter att samråda vid tveksamheter om hur en elevs resultat på ett nationellt prov särskilt har beaktats vid betygssättningen. Det är också viktigt att diskutera hur resultat på nationella prov särskilt ska beaktas vid betygsättning.⁵ Det är rektorn som utifrån en analys av lärares bedömningar och betyg har bäst kunskap om vilka åtgärder som är relevanta att genomföra. Rektorn bör också följa upp och utvärdera insatta åtgärder och vid behov förändra dessa så att omotiverade avvikelser elimineras och därmed öka likvärdigheten i bedömning och betyg. Då skolan har flera lärare med utbildningsbakgrund från andra länder är det av stor vikt att rektorn även säkerställer att samtliga lärare har den kompetens som krävs för att kunna göra rättvisande och likvärdiga bedömningar så att betygsättningen är rättssäker för eleverna. Stöd i arbetet finns bland annat att få i Skolinspektionens rapport Rektors arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan.⁶ Innehållet i denna rapport är användbart även för grundskolan.

⁵ Skolverkets allmänna råd (2022) om betyg och prövning – kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och prövning

⁶ Skolinspektionen, 2023. Rektors arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan. Skolinspektionens webbplats.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet är fattat av John Haeberle, utredare.

I den slutliga handläggningen har Indra Kullenberg, utredare (föredragande) och Malin Hennius, utredare, medverkat

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Nio lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 12-13 mars 2024. Besöket genomfördes av Indra Kullenberg och Malin Hennius.

Internationella Engelska Skolan Årsta är en grundskola i Stockholms kommun med årskurserna 4-9. Vid tiden för granskningen var cirka 670 elever inskrivna i skolan.